

УДК 336.221

Глушко Аліна Дмитрівна,
кандидат економічних наук, доцент
Шевченко Тетяна Костянтинівна,
Грицько Дмитро Андрійович,
студенти

*Національний університет «Полтавська політехніка імені
Юрія Кондратюка» (Україна)*

ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ У БЕЗПЕКОВИЙ ПРОСТІР ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Інтеграція України у безпековий простір Європейського Союзу є найбільш актуальним питанням сьогодення. Від ефективності цього процесу безперечно залежить економічна стабільність країни, її конкурентоспроможності та національна безпека в цілому.

Вперше євроінтеграційні прагнення України було задекларовано у 1993 році Постановою Верховної Ради України «Про основні напрями зовнішньої політики України» (втратив чинність) [1]. Основною метою зовнішньої політики було визначено членство в Європейських Співтовариствах за умови, що це не шкодитиме національним інтересам. З цього часу було прийнято низку законодавчих актів, положення яких закріплювали курс України на інтеграцію до ЄС. Зокрема, Постанова Верховної Ради України з приводу рекомендацій парламентських слухань про співробітництво України та ЄС, ухвалена 28 листопада 2002 року, Заява Верховної Ради України від 22 лютого 2007 року з приводу підготовки до початку переговорів щодо нової угоди між Україною та ЄС, а також Постанова Верховної Ради України з приводу рекомендацій парламентських слухань про стан та перспективи розвитку економічних відносин України з ЄС та Митним союзом, ухвалена 19 травня 2011 року [2].

У вересні 2014 року Україна стала повноправним членом FRONTEX (Європейська агенція з управління оперативною координацією на зовнішніх кордонах ЄС). Це дозволило їй брати участь у спільних операціях та місіях з управління кордонами, що проводяться за координацією FRONTEX. Також Україна отримала фінансову і технічну підтримку від ЄС та доступ до обміну інформацією, зокрема, про потенційні загрози для безпеки кордонів ЄС. Це дозволяє їй забезпечувати більш ефективний захист своїх кордонів та співпрацювати з іншими державами-членами ЄС у галузі управління кордонами та обміну досвідом. Членство в FRONTEX є однією зі складових європейської інтеграції та підтверджує зобов'язання України щодо зміцнення співпраці з ЄС у сфері безпеки та захисту кордонів.

Указом Президента України від 26 травня 2015 року, була затверджена Стратегія національної безпеки України, серед основних цілей якої зазначено забезпечення інтеграції України до Європейського Союзу [3]. Згідно зі Стратегією, Угода про асоціацію між Україною і ЄС є стратегічним орієнтиром для проведення системних політичних та соціально-економічних реформ в Україні, а також широкомасштабної адаптації законодавства України до норм і правил ЄС.

У липні 2016 року була укладена Угода про залучення України до європейської системи цивільного захисту між Україною та Європейським Союзом. Ця угода є частиною більш широкого пакету документів, що регулюють співпрацю між Україною та ЄС в галузі гуманітарної допомоги та реагування на кризи. Угода передбачає, що Україна може приєднатися до європейської системи цивільного захисту і брати участь у спільних проектах з попередження та реагування на надзвичайні ситуації, такі як природні катастрофи, техногенні катастрофи, терористичні акти та інші події, які можуть становити загрозу для населення та

інфраструктури. Крім того, угода передбачає співпрацю між Україною та ЄС у галузі обміну досвідом та технологіями в галузі цивільного захисту. Це включає створення та розвиток систем попередження та реагування на надзвичайні ситуації. Україна також може брати участь у тренуваннях та семінарах, які проводяться за підтримки ЄС, з метою підвищення рівня готовності та відповідності до стандартів європейської системи цивільного захисту [4].

У 2022 році, незважаючи на повномасштабну війну, вдалося здійснити найбільший крок на шляху до євроінтеграції – Україна отримала статус кандидата на членство в ЄС. Статус кандидата суттєво підвищує рівень відповідальності ЄС за процеси в політичній, економічній, соціальній і гуманітарній сферах України, а також за досягнення країною суттєвого поступу в цих сферах. Це є важливим драйвером майбутніх реформ. Кандидатство робить Україну повноправним членом програм та ініціатив Євросоюзу, відкритих як для країн ЄС, так і країн зі статусом кандидата на членство.

Перспектива офіційного доєднання України до ЄС відкриває безліч можливостей: збільшення прибутку від інвестицій, можливість для скорочення трудового розриву, зменшення вартості праці, запобігання інфляції, збільшення надходжень у банківський сектор тощо [5]. Як результат очікується зростання національної економіки та підвищення рівня національної безпеки. Водночас, необхідно здійснити ряд заходів у напрямку модернізації держави та її інститутів для забезпечення якісного управління та поваги верховенства права, імплементації законодавства ЄС, реформування податкової системи та ін. [6].

Отже, Україна тривалий час рухається євроінтеграційним курсом, та поступово стає активним учасником економічного та безпекового простору ЄС. Це дозволяє впроваджувати нову модель економічного розвитку

на засадах безпекоорієнтованості. Інтеграція з ЄС забезпечує Україні доступ до передових технологій та інновацій, що дозволяє зміцнювати економічний та науково-технічний потенціали. Інтеграція України у безпековий простір Європейського Союзу передбачає не лише економічну та політичну, але й безпекову співпрацю між Україною та ЄС. Інтеграція дозволить Україні активізувати свою роль на міжнародній арені та зміцнити свої позиції у регіоні.

Література

1. Постанова Верховної Ради України «Про основні напрями зовнішньої політики України». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, N 37, ст.379.

2. Єгорова В.С. Україна та ЄС: сучасний стан і перспективи розвитку. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2019. № 40. С. 22–25.

3. Стратегія національної безпеки України: Указ Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>

4. Беззуб І. Сучасний стан і перспективи української євроінтеграції. Центр досліджень соціальних комунікацій НБУВ. URL: http://nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1209:suchasnij-stand-i-perspektivi-ukrajinskoji-evrointegratsiji&ca_tid=8&Itemid=350.

5. Долаючи перешкоди: як буде відбуватися інтеграція України до єдиного ринку ЄС. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2022/11/14/7150291/>

6. Глушко А.Д., Колінчук Д.В., Власенко В.А. Реформування податкової системи України в умовах євроінтеграції. Економічна безпека: держава, регіон, підприємство: Матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 29 вересня 2022 р. Полтава: НУПП, 2022. С. 180-183 (215 с.)